

Leercultuur als lemniscaat

Zet de bril op en bekijk hoe jullie leercultuur eruitziet

Leercultuur stimuleren

Leercultuur als lemniscaat

Zet de bril op en bekijk hoe jullie leercultuur eruitziet

Instructie voor gebruik

Het lemniscaat staat voor oneindigheid en voortdurend in beweging zijn. Dat symbool is niet voor niets gekozen; een leercultuur is immers geen statisch gegeven. In de lemniscaat staan vier perspectieven beschreven van waaruit een leercultuur kan worden bekeken. Die vier perspectieven zijn: analyse (wat duidt op logica en gerichtheid op feiten en cijfers); ervaring (wat focust op 'learning by doing' en gerichtheid op intermenselijke processen); structuur (wat gaat over regels, procedures en een gerichtheid op randvoorwaarden voor leren); innovatie (wat te maken heeft met creativiteit, out-of-the-box denken en een gerichtheid op ideeën). Deze perspectieven kunnen enerzijds als elkaars opponenten gezien worden maar kunnen elkaar anderzijds ook goed aanvullen. De perspectieven zijn terug te vinden in een persoon (waar ligt iemands voorkeur als het gaat om leren?) als ook in de teamsamenstelling (wat is de sterke kant van een team? Welke perspectieven zijn over- of ondervertegenwoordigd?).

Voor wie

Schoolleiders en hun teams die de leercultuur willen bevorderen.

Doel

Zet de bril op en reflecteer op de aanwezigheid van perspectieven binnen jezelf, team of organisatie, en ontdek wat een leercultuur is en hoe je die samen vorm geeft. Op deze wijze werk je samen aan een leercultuur van de organisatie, het ondersteunt de reflectieve dialoog en richt de aandacht op een aantal pijlers die voor het bevorderen van een leercultuur belangrijk zijn.

Wanneer te gebruiken?

De tool is niet perse situatie specifiek, het kan ingezet worden om leidinggevenden en medewerkers bewuster te maken van wat een leercultuur is en hoe deze bij hun op school, in hun organisatie (deel) ervaren wordt.

Tips voor gebruik

- Een leercultuur maak je samen, het reflectie instrument is bedoeld voor gezamenlijke reflectie van schoolleider met team. Door samen de leercultuur in een school centraal te stellen, die te expliciteren en woorden voor te vinden, kun je die ook veel gemakkelijker samen beïnvloeden, zodat die voor een ieder passend is. Een leercultuur kun je niet opleggen.
- Het is goed om van te voren per invalshoek een aantal vragen met elkaar te bedenken, zodat het gesprek erover met meer focus kan verlopen. De vragen samen bedenken heeft als voordeel dat voorkennis al geactiveerd wordt en dat het relevantie vragen voor jullie situatie zijn. De betrokkenen zich herkennen in de vragen.

- Naast vragen over hoe ervaar je het, hoe werkt het bij ons is het ook belangrijk te vragen hoe mensen het graag zouden zien, dus een ideaal plaatsje waar je naar toe kunt werken, zodat er afspraken gemaakt kunnen worden over wat je verder met elkaar wilt

Onderbouwing

De perspectieven die de leernischaat bevat zijn in andere termen terug te vinden in theorieën over leerstijlen (bijv. Kolb), denkvoorkeuren (Ned Herrmann), concurrerende waarden van Quinn en Rorhbag (of Quinn en Cameron); teamrollen (Belbin).